

Vägledning för bullerdämpande åtgärder i kulturhistoriskt värdefulla hus

Om du äger ett kulturhistoriskt värdefullt hus kanske maximal bullerdämpning inte går att åstadkomma hos dig utan att förstöra husets kulturvärde. Vissa kompromisser kan du måsta acceptera för att bevara det värde som finns i ditt hus med det finns ändå mycket du kan göra för att få ner bullernivån. Vilka möjligheter till bullerdämpande åtgärder finns då som samtidigt är skonsamma mot byggnadens ursprungskaraktär?

Tätning

Den vanligaste orsaken till buller är att tätningen mellan karm och vägg och mellan båge och karm är dålig. Du kan åstadkomma mycket bara genom att se över och komplettera denna tätning. En annan vanlig orsak till buller är att väggen är dåligt isolerad, särskilt under fönstren. Är väggen fylld med sågspån kan det ha sjunkit ihop och behöver fyllas på. Buller kan också tränga ner i lägenheten genom vindsbjälklaget. Att kontrollera dessa saker är grundläggande innan man börjar tänka på mer handgripliga åtgärder.

Fönster

Funderar du på att byta fönster bör du tänka på att fönstret är en viktig detalj på huset och dess proportionering, gruppering och glas är av stor betydelse för fasadgestaltningen. Ett modernt fönster kan ge helt fel uttryck åt byggnaden. Gamla fönster är dessutom sällan så dåliga som man tror. Särskilt ett gammalt fönster där innerbågen finns kvar och luftspalten mellan inner- och ytterbåge är stort har ett bra isoleringsvärde. Kopplade fönster med tätt sittande bågar från 1920-40-talen ger sämre isolering och behöver ofta åtgärdas. Detta kan göras genom att det inre glaset byts ut mot ett skiktat glas eller genom att lägga till en ruta mot den inre bågen.

Om de gamla fönstren är i väldigt dåligt skick eller sitter i ett väldigt utsatt läge så att du måste byta dem bör du tänka på detta: Det nya fönstret skall vara av samma material som originalet (vanligtvis trä), ha samma proportioner och indelning, ska fästas och öppnas på samma sätt, profilens karaktär skall tillverkas med utgångspunkt i den snickerikultur som finns i interiören och bågen skall göras med samma tjocklek och proportioner. Viktigt att tänka på är också att hela fönstret med båge och karm måste bytas. Sk insticksfönster innebär en förvanskning av fasaden då glasytan minskar och karmtjockleken fördubblas. Nya smäckra bågar för tjockt isolerglas kan beställas från lokala snickerier. Fönster levereras idag vita som standard men vita fönster har sällan förekommit i städernas träarkitektur. Färgen på fönstren bör bibehållas eller alternativt kan man återgå till en äldre färgsättning eller en färg som är tidstypisk för huset. Lossa försiktigt på fodren så att dessa kan återanvändas.

Tilläggsisolering

Tilläggsisolering av väggar utvändigt medför ofta att exteriören förändras. Till exempel förändras husets proportioner genom att taksprånget minskar och fönsternischerna blir djupare. Invändig isolering påverkar inte exteriören men kan inte utföras lika tjockt. Det som i första hand påverkar hur bra isoleringen blir är dock inte tjockleken utan hur omsorgsfullt den är gjord.

Till sist; fönsterbyten, utvändig tilläggsisolering av fasaden, inglasning av balkonger och uppförande av plank är åtgärder som påverkar stadsbilden och karaktären på ditt hus och är därför bygglovpliktiga. Samråd gärna med kommunens bygglovgranskare eller byggnadsantikvarierna på Västerbottens museum innan du ansöker om bygglov så blir hanteringen av ditt ärende smidigare.